

Тернопільська обласна рада
Управління освіти і науки Тернопільської облдержадміністрації
Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія ім. Тараса Шевченка

Кафедра іноземних мов та методики їх викладання

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з навчальної роботи

М.Б. Боднар

«30» серпня 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЛЕКСИКОЛОГІЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

спеціальність 014 Середня освіта (Мова і література (англійська))

освітньо-професійна програма Середня освіта (Мова і література (англійська))

Кременець – 2019 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Лексикологія англійської мови» для студентів з галузі 01 Освіта / Педагогіка за спеціальністю 014 Середня освіта (Мова і література (англійська)) – 2019 р. – 24 с.

Розробник: Воронцова Н.Г., кандидат філологічних наук, доцент.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри іноземних мов та методики їх викладання:

Протокол №1 від 30 серпня 2019 року

Завідувач кафедри

Воронцова Н.Г.

© Н. Г. Воронцова, 2019 р.

© КОГПА ім. Тараса Шевченка, 2019 р.

1. Вступ

Навчальна дисципліна «Лексикологія англійської мови» є однією з завершальних нормативних дисциплін для спеціальності 014 Середня освіта (Мова і література (англійська)), яка викладається в VIII семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).

2. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, предметна спеціалізація, освітньо-професійна програма	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	Нормативна	
Модулів – 2	Спеціальність 014 Середня освіта (Мова і література (англійська))	Курс	
Змістових модулів – 7		4-й	4-й
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		8-й	8-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 год.; самостійної роботи студента – 4,5 год.		Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра	Практичні, семінарські
	18 год.		8 год.
	Самостійна робота		
	54 год.		76 год.
	Вид контролю		
		екзамен	

Примітка

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:

для денної форми навчання – 40 % до 60 %;

для заочної форми навчання – 15 % до 85 %.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни “Лексикологія англійської мови” є опанування студентами як традиційних так і новітніх теоретичних і практичних проблем лексикології з точки зору наукових досягнень сучасного вітчизняного та зарубіжного мовознавства та формування у майбутніх педагогів основ наукового мислення з перспективою використання матеріалів курсу в практиці викладання англійської мови в освітніх закладах різного типу.

Курс «Лексикологія англійської мови» спрямований на формування у студентів таких професійних компетентностей:

1. Загальні компетентності (ЗК)

ЗК1 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Здатність аналізувати, синтезувати, оцінювати, виявляти педагогічні проблеми і виробляти рішення щодо їх усунення. Набуття гнучкого способу мислення, який надає можливість розуміти проблеми й задачі та використовувати потрібну інформацію й методологію для їх обґрунтованого вирішення.

ЗК2 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Здатність до самостійного вивчення нових методів і форм роботи та використання новітніх педагогічних технологій у практичній діяльності, підвищення професійної майстерності.

ЗК3 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, володіння навичками використання інформаційних і комунікаційних технологій у педагогічній діяльності.

ЗК7 Здатність до використання англійської мови у професійній діяльності. Використання англійської мови в обсязі тематики, зумовленої професійними проблемами. Застосовувати в різних ситуаціях знання англійської мови.

ЗК10 Здатність планувати та управляти часом. Здатність до моделювання змісту навчання, форм і методів викладання навчальних курсів з урахуванням їх місця і ролі в загальній програмі підготовки студентів, взаємозв'язку з іншими дисциплінами і майбутньою професійною діяльністю фахівців.

1.1. Громадянська. Утвердження гуманістичних ідеалів, демократичних цінностей, мовного і культурного багатства України й інших країн. Готовність до громадянського самовдосконалення.

1.2. Загальнокультурна. Поцінування й повага до кроскультурного соціуму. Здатність працювати з англійськомовним інформаційним контентом. Здатність до утвердження гуманістичних ідеалів, демократичних цінностей, мовного і культурного багатства України й інших країн; поцінування й повага до кроскультурного соціуму; здатність працювати в міжнародному інформаційному контенті.

1.3. Комунікативна. Вміння здійснювати власну комунікативну взаємодію, робити доповіді/повідомлення (усно/письмово) англійською мовою на професійну теми, оприлюднювати та популяризувати власні наукові досягнення англійською мовою. Здатність спілкуватися англійською мовою в межах професійної тематики, застосовувати в ділових ситуаціях знання англійської мови; вироблення ефективних способів взаємодії з людьми-носіями англійської мови.

1.4. Лінгвокраїнознавча. Володіння особливостями вербальної та невербальної поведінки носіїв англійської мови в комунікативних ситуаціях. Опанування знань про освіту та культуру англійськомовних країн, необхідних для спілкування англійською мовою. Здатність до використання іноземних мов у професійній діяльності. Використання іноземної мови в обсязі тематики, зумовленої професійними проблемами. Застосовувати в різних ситуаціях знання іноземної мови.

1.5. Інформаційна. Володіння й оперування інформацією відповідно до потреб ринку праці. Здатність орієнтуватися в інформаційних джерелах, а саме: здійснювати пошук і огляд інформації у спеціальних наукових джерелах, періодичних виданнях, базах даних, веб-сайтах, порталах щодо пошуку шляхів підвищення якості навчання та результативності виховання.

1.6. Самоосвітня. Здатність планувати і реалізовувати індивідуальну професійну педагогічну траєкторію, поповнювати свої знання для успішної інноваційної педагогічної діяльності впродовж життя, пошук шляхів підвищення якості професійного розвитку. Прагнення до особистісно-професійного лідерства та успіху. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Здатність аналізувати, синтезувати, оцінювати, виявляти педагогічні проблеми і виробляти рішення щодо їх усунення. Набуття гнучкого способу мислення, який надає можливість розуміти проблеми й задачі та використовувати потрібну інформацію й методологію для їх обґрунтованого вирішення.

1.7. Соціально-адаптаційна. Здатність продуктивно працювати автономно й у групі

(команді), виконувати різні ролі й функції в колективі, досягати взаєморозуміння з людьми в процесі реалізації спільних завдань. Здатність швидко адаптуватися відповідно до викликів сучасного суспільства, ефективно діяти в новій ситуації, застосовувати знання в практичних ситуаціях.

1.8. Проектно-перспективна. Здатність визначати пріоритети й перспективи (суспільні, національні, освітні, моральні тощо), реалізовувати їх у житті. Здатність розробляти й управляти проектами.

1.9. Творчо-критична. Здатність бути критичним і самокритичним. Здатність генерувати нові ідеї (креативність), виявляти самостійну ініціативу, творчий підхід до розв'язання освітніх завдань.

2. Фахові, спеціальні компетентності (СК)

СК1. Знання сучасних методологічних засад предметної спеціалізації, теорії та історії англійської мови, дисциплін за вибором із мовознавчих та літературознавчих питань.

СК5. Трансфер сучасних наукових досягнень у загальноосвітні навчальні заклади, практику навчання англійської мови.

СК6. Здатність створювати умови для переносу лінгвістичних знань та навчального досвіду у вивченні рідної та іноземної мови, розвивати мовну увагу, виявляти подібності й відмінності в різних мовах.

СК12. Здатність адекватно використовувати мовленнєві одиниці, демонструвати сформовану мовну й мовленнєву компетенції в процесі професійної і міжособистісної комунікації, володіння різними засобами мовної поведінки в різних комунікативних контекстах.

СК15. Уміння застосовувати елементи теоретичного й експериментального дослідження в професійній діяльності.

2.1. Методична. Здатність створювати умови для переносу іншомовних знань та навчального досвіду у навчання рідної та іноземної мов, розвивати мовну увагу, виявляти подібності й відмінності в різних мовах.

2.2. Практична. Вміння формулювати, аналізувати, зіставляти лексичні явища англійської та української мов. Вміння використовувати основну загальнолінгвістичну термінологію і термінологію лексикології при аналізі та обговоренні проблем професійної діяльності вчителя. Вміння в результаті зіставлення виявляти точки зору різних фахівців в галузі лексикології з різних проблем, вибирати і обґрунтовувати власну точку зору. Вміння логічно і послідовно викладати знання з окремих проблем лексикології англійської мови. Вміння розпізнавати на основі формальних ознак форму (слова, словосполучення і пропозиції) і співвіднести її з певним значенням. Вміння сформулювати практичні правила та інструкції в опорі на теоретичні знання. Вміння аналізувати і описувати лексичні явища, які не мають аналогів у рідній мові. Вміння усвідомлювати і виокремлювати омонімічні граматичні явища. Вміння сприймати текст як цілісну смислову структуру. Вміння самостійно працювати з монографіями та науковими публікаціями з лексикології. Вміння самостійно підбирати і аналізувати практичний матеріал для ілюстрації основних положень лексикології. Вміння зіставляти та аналізувати інформацію, отриману в рамках інших теоретичних і практичних філологічних курсів. Вміння формувати лінгвістичну ерудицію.

2.3. Науково-дослідницька. Здатність аналізувати й інтерпретувати мовні процеси, зіставляти інформацію. Володіння навичками публічного мовлення, аргументації, ведення дискусії та полеміки; здатність творчо й критично осмислювати філологічну інформацію для вирішення теоретичних і практичних завдань у сфері професійної діяльності. Здатність виконувати власне дослідження (проект).

2.4. Організаційна. Організація ефективної комунікації між учасниками освітнього процесу. Взаємодія зі спільнотами (на місцевому, регіональному, національному, європейському й глобальному рівнях) задля розвитку професійних знань і фахових компетентностей, використання перспективного мовного контексту для реалізації навчально-виховних цілей.

Завданнями вивчення дисципліни є формування низки *професійних компетентностей*, а саме:

- формування у студентів системного підходу до лексики і мови взагалі з урахуванням місця того чи іншого явища в лексичній системі; розвиток вміння розуміти складні зв'язки між різними лінгвістичними науками: лексикою, граматику, історією мови, стилістикою, фонетикою;
- ознайомлення студентів із словниковим складом сучасної англійської мови у всій його різноманітності, з його специфікою в порівнянні з іншими мовами (в першу чергу – з українською), з його територіальною, соціальною і історичною диференціацією;
- ознайомлення студентів із проблематикою лексикологічних досліджень, понятійним апаратом лексикології, методами лінгвістичного дослідження, з дискусійними проблемами і концепціями, які відображені у найбільш визначних працях вітчизняних та зарубіжних лінгвістів. Курс передбачає розвиток у студента критичного підходу до наукової літератури і вміння знайти – при наявності протилежних думок – методологічно вірне вирішення теоретичних питань, тобто допомогти студенту самому аналізувати мовний матеріал, ставити і розв'язувати наукові лексикологічні проблеми, послідовно застосовувати висунуті теоретичні положення в практиці лінгвістичного аналізу.

Курс знайомить студентів з проблематикою лексикологічних досліджень, понятійним апаратом лексикології, методами лінгвістичного дослідження, з дискусійними проблемами і концепціями, які відображені у працях вітчизняних та зарубіжних лінгвістів. Курс повинен допомагати студенту правильно аналізувати мовний матеріал, осмислити і впорядкувати вже набутий ним у попередніх семестрах вокабул яр і сприяти більш цілеспрямованому, свідомому і систематичному засвоєнню нової лексики.

Курс лексикології спрямований на підготовку вчителя англійської мови. Професійна спрямованість курсу полягає у виробленні в студентів відповідних науково-професійних вмінь пояснювати – як під час педпрактики, так і під час педагогічної роботи після закінчення — різноманітні лексичні явища на основі їх глибокого теоретичного осмислення.

Програмні результати навчання (ПРН):

РН2. Володіти комунікативною мовленнєвою компетентністю з англійської мови (лінгвістичний, соціокультурний, прагматичний компоненти відповідно до загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти) на рівні C1, здатний вдосконалювати та підвищувати власний компетентнісний рівень у вітчизняному та міжнародному контексті

РН10. Демонструвати детальні знання спеціально вибраної галузі (відповідно до обраної спеціальності та спеціалізації) шляхом говоріння, читання, вивчення та звітування про зміст важливих праць на обрану тематику

РН11. Знати мовну норму, соціокультурну ситуацію розвитку англійської мови, особливості використання мовних одиниць у певному контексті, мовний дискурс сучасності

РН15. Зрозуміло доносити власні висновки, знання та їх обґрунтування до осіб, які навчаються, користуючись основними поняттями та термінами професійно-орієнтованих дисциплін з обраної спеціальності та спеціалізації

РН16. Формувати комунікаційну стратегію з суб'єктами взаємодії з дотриманням етичних норм, застосовувати демократичні технології прийняття колективних рішень, враховуючи власні інтереси і потреби інших, використовувати ефективні стратегії спілкування залежно від ситуації

РН18. Визначати рівень особистісного і професійного розвитку, моделювати траєкторію особистісного самовдосконалення, виявляти здатність до самоорганізації професійної діяльності, застосовувати ідеї та концепції для розв'язання конкретних практичних задач

РН22. Здатність до самостійного та автономного навчання упродовж життя, розвиток мотивів самоактуалізації у сфері професійної діяльності, уміння застосовувати творчі здібності, які характеризують готовність до створення принципово нових ідей

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- предмет, об'єкт та завдання лексикології;
- методи дослідження лексики;
- специфічні ознаки слова як основної одиниці мови взагалі та англійського слова зокрема, проблеми його мотивації;
- основні типи лексичних значень і проблеми їх структури;
- причини та види змін лексичного значення;
- особливості англійського словотвору та його види;
- територіальне, часове та соціальне розшарування англійської лексики;
- запозичену лексику та її види;
- парадигматичні та синтагматичні групи і семантичні поля лексики;
- типи фразеологічних одиниць;
- види словників;
- основні тенденції розвитку англійської мови;
- основну теоретичну літературу з лексикології.

вміти:

- оперувати основними поняттями лексикології;
- правильно вживати лексичні та фразеологічні звороти англійської мови;
- розрізняти види лексичних значень та системних зв'язків лексики,
- підбирати синоніми, антоніми, будувати синонімічні ряди,
- розрізняти омоніми, характеризувати їх типи та види, визначати шляхи виникнення;
- формувати тематичні групи, лексико-семантичні поля і т. д.;
- визначати соціальну, територіальну та часову приналежність лексичної одиниці;
- ідентифікувати фразеологізми та аналізувати їх структуру;
- встановлювати тип семантичного взаємозв'язку між фразеологізмами;
- здійснити словотворчий аналіз похідної лексики;
- користуватися різними типами словників;
- здійснити комплексний лексико-семантичний аналіз будь-якої англомовної одиниці, створювати «монографію» слова, самостійно складати лексикологічні тести різних типів.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Слово як основна номінативна одиниця мови та його семантика.

Тема 1. Предмет, види, методи лексикології та її проблеми.

Тема 2. Слово як основна одиниця словникового складу і як мовний знак.

Тема 3. Слово і його значення

Змістовий модуль 2. Етимологічна характеристика словникового складу сучасної англійської мови.

Тема 4. Етимологічні основи англійського словника.

Тема 5. Иномовні запозичення як один із шляхів розвитку та кількісного збагачення словникового складу.

Змістовий модуль 3. Морфологічна структура англійських слів та словотвір

Тема 6. Морфологічна структура сучасних англійських слів.

Тема 7. Словотвір як один із найбільш продуктивних шляхів розвитку та кількісного збагачення словникового складу. Продуктивні шляхи словотвору.

Тема 8. Аббревіація (скорочення). Непродуктивні шляхи словотвору.

Змістовий модуль 4. Семантична структура англійського слова, зміни в семантичній структурі.

Тема 9. Багатозначність слова. Проблеми полісемії.

Тема 10. Полісемія і омонімія.

Тема 11. Синонімія та антонімія в сучасній англійській мові.

Тема 12. Семантична деривація. Зміна значень слів як один із шляхів розвитку та якісного збагачення словникового складу.

Змістовий модуль 5. Фразеологія як один з найпродуктивніших шляхів збагачення словникового складу англійської мови

Тема 13. Фразеологізми та їх класифікація.

Тема 14. Проблема класифікації фразеологічних одиниць в сучасній лінгвістичній літературі.

Змістовий модуль 6. Стилiстична, соціолінгвістична та територіальна диференціація словникового складу англійської мови.

Тема 15. Стилiстична диференціація словникового складу сучасної англійської мови.

Тема 16. Соціолінгвістична диференціація словникового складу сучасної англійської мови.

Тема 17. Територіальна диференціація словникового складу сучасної англійської мови.

Змістовий модуль 7. Лексикографія англійської мови

Тема 18. Особливості лексикографії сучасної англійської мови.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Слово як основна номінативна одиниця мови та його семантика.												
Word as the basic nominative unit of the language; its semantics												
Тема 1. Lexicology as a linguistic discipline. General characteristics of the word in Modern English. Semasiology. The problem of word meaning.	10	2	2			6	10	2	2			8
Тема 2. The problem of word meaning. Referential and functional approaches to the word-meaning.	10	2	2			6	9		2			9
Разом за	20	4	4			12	19	2	4			17

змістовим модулем 1												
Змістовий модуль 2. Етимологічна характеристика словникового складу сучасної англійської мови. The Etymological background of the English wordstock.												
Тема 3. The Etymological background of the English wordstock. The words of native origin in English vocabulary. The role of loan words in the formation and development of the English vocabulary.	10	2	2			6	13	2	2			9
Разом за змістовим модулем 2	10	2	2			6	13	2	2			9
Змістовий модуль 3. Морфологічна структура англійських слів та словотвір The morphemic structure of English word. Word-building processes in English.												
Тема 4. The morphemic structure of English word. Word-formation processes in ME. Productive ways of word-building. Abbreviation, clipping). Non-productive ways of word-building.	10	2	2			6	11	2				9
Разом за змістовим модулем 3	10	2	2			6	11	2				9
Змістовий модуль 4. Семантична структура англійського слова, зміни в семантичній структурі. Semantic structure of English words. Semantic processes in ME vocabulary.												
Тема 5. Semantic classification of English vocabulary. The problem of Polysemy in ME. Semantic structure of polysemantic word. The problem of Homonymy in ME. Synonyms and antonyms in ME. Semantic processes in	10	2	2			6	9					9

ME vocabulary. The process of development of new meaning (change of word-meaning).												
Разом за змістовим модулем 4	10	2	2			6	9					9
Усього годин за модулем 1	50	10	10			30	52	6	2			44
Модуль 2												
Змістовий модуль 5. Фразеологія як один з найпродуктивніших шляхів збагачення словникового складу англійської мови												
English Phraseology as one of the most productive ways of enriching English Vocabulary												
<i>Тема 6.</i> English phraseology. Principles of classification. The problem of Classification of phraseological units in modern linguistics.	10	2	2			6	11		2			8
Разом за змістовим модулем 5	10	2	2			6	11		2			8
Змістовий модуль 6. Стилiстична, соціолінгвістична та територіальна диференціація словникового складу англійської мови.												
Stylistic, Social and Territorial differentiation of Modern English vocabulary.												
<i>Тема 7.</i> Stylistic differentiation of English vocabulary. Social differentiation of the English vocabulary.	10	2	2			6						8
<i>Тема 8.</i> Territorial classification of modern English vocabulary. English as the world language.	10	2	2			6						8
Разом за змістовим модулем 6	20	4	4			12						16
Змістовий модуль 7. Лексикографія англійської мови												
English Lexicography.												
<i>Тема 9.</i> Basic notions of English Lexicography	10	2	2			6	9					8
Разом за змістовим модулем 7	6	2	2			6	9					9
Усього годин за модулем 2	40	8	8			24	50		2			36
Усього годин	90	18	18			54	90	6	8			76

6. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 1. 3М 1		
1.	The object of study and the main tasks of the course of English Lexicology General characteristics of the word in PDE. Semasiology. The problem of word meaning.	2
Модуль 1. 3М 2		
2.	The Etymological background of the English wordstock.	2
Модуль 1. 3М 3		
3.	The morphemic structure of English word. Word-building processes in English. Word derivation in PDE. Productive and non-productive ways of word-building.	2
Модуль 1. 3М 4		
4.	Semantic processes in ME vocabulary. Semantic classification of English vocabulary. Polysemy, homonymy and antonymy.	2
Модуль 2		
Модуль 2. 3М 5		
5.	English Phraseology. Principles of classification.	2
Модуль 2. 3М 6		
6.	Stylistic differentiation of English vocabulary.	2
7.	Social differentiation of the English vocabulary.	2
8.	Territorial differentiation of modern English vocabulary. English as the world language.	2
Модуль 2. 3М 7		
9.	English Lexicography.	2
	Всього	18

7. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 1. 3М 1		
1.	Lexicology as a linguistic discipline. General characteristics of the word in PDE. Semasiology. The problem of word meaning.	2
Модуль 1. 3М 2		
2.	The Etymological background of the English wordstock.	2
Модуль 1. 3М 3		
3.	The morphemic structure of English word. Word-building processes in English. Word derivation in PDE. Productive and non-productive ways of word-building.	2
Модуль 1. 3М 4		
4.	Semantic processes in ME vocabulary. Semantic classification of English vocabulary. Polysemy, homonymy and antonymy.	2
Модуль 2		
Модуль 2. 3М 5		
5.	English Phraseology. Principles of classification.	2
Модуль 2. 3М 6		

6.	Stylistic differentiation of English vocabulary.	2
7.	Social differentiation of the English vocabulary.	2
8.	Territorial differentiation of modern English vocabulary. English as the world language.	2
Модуль 2. ЗМ 7		
9.	English Lexicography.	2
	Всього	18

8. Самостійна робота

з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Змістовий модуль 1. Structural semantics Componential analysis. The empirical basis for componential analysis. The Worphian hypothesis of language relativity.	8
2.	Змістовий модуль 2. International words. Foreign elements in ME. Translation loans.	8
3.	Змістовий модуль 3. Semantics of affixes. Boundary cases between derivation, inflection and composition. Semi-affixes Combining forms Pseudo-compounds	8
4.	Змістовий модуль 4. 1. The meaning of “meaning” 2. Linguistic and non-linguistic semantics. 3. Lexical meaning: forms and expressions. Homonymy and polysemy; lexical and gram. ability. Synonymy: full and empty word-forms Denotation and sense Basic and non-basic expressions. Semantic prototypes. Context. Types of context. Types of word meaning. Implicational meaning. Neologisms. Lexico-grammatical groups. Word-families. Semantic field theory. Hyponymy: paradigmatic relations in the vocabulary system.	8
5.	Змістовий модуль 5. Stylistic aspect of phraseology. Polysemy and synonymy of phraseological units. Slang.	8
6.	Змістовий модуль 6. Archaic and Obsolete Words. Professional terminology Language, dialect and accent. Geographical dialect continua, Social dialect continua. Societal Multilingualism. Cockney English. London Speech. Received pronunciation. African English.	7
7.	Different types of dictionaries.	7
	Всього	54

Самостійна робота студентів включає:

- підготовку теоретичних питань курсу;
- складання письмових узагальнень до теми у вигляді тез (5-6 стор.);
- підготовку до практичних занять, виконання усних і письмових завдань, опрацювання основної й додаткової літератури по кардинальним проблемам граматики англійської мови;
- складання таблиць, схем тощо.

9. Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання виконується студентом в позааудиторний час і перевіряється викладачем за розкладом консультативних та індивідуальних занять викладачів кафедри.

Основною метою цього виду діяльності є поглиблення набутих студентами під час аудиторних занять знань з теоретичних основ лексикології та удосконалення вмінь та навичок здійснення наукового аналізу семантичних явищ та демонстрації дослідних прийомів на конкретному текстовому матеріалі.

Орієнтовні завдання для індивідуальної роботи (ІНДЗ)

I. Study the map of Great Britain and write out the names of the cities and towns ending in

1) *-caster* - **2 examples**

-chester - **2 examples**

2) *wick, thorpe, by* – **3 examples** (1 for each)

Give written comments on their etymology and meaning.

II. Study the map of Great Britain and write out the names of places (**3 examples**), rivers (**2 examples**) and hills (**2 examples**) of Celtic origin.

III. Write out from any five pages of the book you are reading:

- **5 examples** of native words

- **5 examples** of borrowings (comment on their origin)

- **5 examples** of synonyms

- **5 examples** of antonyms

IV. Write out from the book you are reading **2** words with the adjective-forming suffix *-,ly*” and **2** words with the homonymous adverb-forming suffix. Make written comments on what these suffixes have in common and in what way they are different.

**Приклади подавати з посиланням на джерело та номер сторінки (копія сторінки-джерела подається як додаток)*

V. Find in the English Contemporary Dictionary **2** examples of polysemantic words. Illustrate their semantic structure with a diagram.

(Всього – **40** прикладів)

VI. Знайти та виписати з статей англійських газет або з текстів англомовних журналів чи англомовної художньої прози:

- **5** прикладів ідіоматичних виразів (з наданням українських / російських еквівалентів);

**Приклади подавати з посиланням на джерело та*

номер сторінки (копія сторінки-джерела подається як додаток)

- **5** прикладів американізмів (з наданням їх британських еквівалентів)

VII. Знайти та виписати із словників (довідкової літератури)

- **5** прикладів сленгізмів

- **5** англійських прислів'їв (з наданням їх українських / російських еквівалентів)

VIII. Самому скласти **10** тестових завдань з 4 варіантами відповідей кожен (одна з яких правильна) до будь-якого змістового модуля всього курсу лексикології.

Академічне есе (або відео презентація в Power Point)

Студент виконує індивідуальне навчально-дослідне завдання у формі написання академічного есе (реферату) обсягом 6–10 сторінок друкованого тексту формату А-4 або виготовлення відеопрезентації (10-20 слайдів) на одну із запропонованих тем.

Академічне есе повинно містити такі структурні елементи як вступна частина, в якій зазначається проблематика та термінологічний апарат до теми, основна частина (виклад теоретичного матеріалу по темі та надання ілюстративних прикладів, що підтверджують задекларовані теоретичні положення), висновки та список використаної літератури. (Есе може виконуватись як українською так і англійською мовою).

Відеопрезентація виконується у довільній формі (формат PowerPoint) з обов'язковим наданням відповідних дефініцій до обраної тематики, ключових теоретичних положень, викладених у лаконічній формі, та наданням ілюстративних прикладів, що вдало підтверджують теоретичні положення по темі. Оцінюватиметься також творчий підхід та естетичність відеоподання матеріалу.

На перевірку здається диск з відео презентацією (CD) та примірник роздрукованого матеріалу у форматі А-4.

Themes for making video-presentations (writing academic reports (essays))

1. Lexicology as a branch of linguistics. The subject-matter of lexicology. Types of Lexicology.
2. Lexicology in its relation to other linguistic disciplines.
3. Methods and approaches to the study of the language system.
4. Semantic system of the language. General problems of the theory of the word.
5. The problem of word definition, its main characteristics.
6. Motivation of words.
7. The problem of word meaning. The referential approach to the study of the word meaning.
8. The functional approach to the study of word meaning.
9. Basic etymological terms in English lexicology.
10. The words of native origin in English vocabulary.
11. Words of Indo-European Origin
12. Words of Common Germanic origin
13. The role of loan words in the formation and development of the English vocabulary.
14. Classification of borrowings according to the language from which they have been borrowed.
15. Classification of borrowings according to the borrowed aspect
16. Assimilation of borrowings. Types of assimilation. Degrees of assimilation.
17. International words in English.
18. Etymological doublets.
19. Morpheme as the smallest meaningful unit of the word. Types of morphemes.
20. Morphological structure of English words.
21. Different ways of wordbuilding in English.
22. Productive ways of word-building in English.
23. Composition in English, ways of forming compounds. Classification of English compounds
24. Productive ways of word-building in English. Conversion.
25. Substantivisation in English. The problem of “stone wall” combinations
26. Abbreviation in English. Types of abbreviation.

27. Non-productive ways of word-building in English: Sound interchange, stress interchange, sound imitation.
28. Blending, Back-formation in English.
29. Problems of word meaning. Two approaches to the meaning of the word (referential and functional). Meaning and context.
30. Word meaning structure. Types of word meaning.
31. Semantic structure of English words.
32. Lexical and grammatical valency in ME
33. Causes of development of new meaning. The process of semantic derivation in English (change of word meaning).
34. Types of changing meanings. Extension (generalization). Narrowing (specialization)
35. Types of changing meanings. Transference of meaning (metaphor and metonymy)
36. Types of changing meanings. Elevation of meaning
37. Types of changing meanings. Degradation of meaning
38. Figures of speech
39. Polysemy in ME.
40. Homonymy in ME. Sources of Homonymy. Different classifications of homonyms.
41. Synonyms in ME. Criteria of synonymity, origin of synonyms.
42. Classification of synonyms. Synonymic group and synonymic dominant.
43. Euphemisms as a specific type of synonyms in English.
44. Antonyms and their classification.
45. General characteristics of phraseological units in English.
46. Ways of forming Phraseological Units.
47. Theory of phraseological stability.
48. Syntactical and morphological stability of set expressions.
49. Stylistic aspects of Phraseology. Proverbs and sayings as specific type of PhU.
50. Synonymous phraseological units.
51. Traditional classification of Phraseological Units.
52. Classification by V.V.Vinogradov and N.Amosova's classification
53. Classification by prof. A. V. Koonin
54. Classification by prof. A. I. Smirnitsky
55. Classification by I. V. Arnold
56. Stylistic resources of the vocabulary. Styles of language by A.N.Gvozdev. I.R.Galperin's differentiation of the vocabulary.
57. Stylistically neutral layer of English vocabulary. Basic vocabulary in English. Its main characteristics.
58. Words of non-literary stylistic layer. Informal style. Colloquial words in English.
59. English Slang. Dialect words. Peculiarities of Cockney English.
60. Professionalisms and jargonisms in English, vulgarisms in English.
61. Words of literary stylistic layer. Formal style.
62. Literary colloquial and literally bookish words (professional terminology, poetical words, barbarisms).
63. Archaic and obsolete words; historisms.
64. Neologisms in English.
65. Historical and economic background of wide-spreading English.
66. Some of the distinctive characteristics of American English.
67. Canadian English, its peculiarities.
68. Australian English, its peculiarities.
69. English in New Zealand, its peculiarities.
70. Basic notions of English Lexicography. Historical development of British and American Lexicography.
71. Classification of dictionaries.

Теми для написання академічних есе

1. Problems of homonymy. Synchronic approach to homonymy.
2. Peculiarities of semantic structure of English words.
3. The lexical meaning and the notion - basic divergences.
4. Sources and criterion of synonymy.
5. Structural and semantic peculiarities of English antonyms.
6. Problems of homonymy. Diachronic approach to homonymy.
7. Peculiarities of regional varieties of the English language. Standard English, variants and dialects.
8. Lexical peculiarities of American, Canadian, Australian and Indian variants of the English language.
9. Methods and procedures of lexicological research.
10. Historical development of conversion. Conversion in present-day English.
11. Specific features of English compounds.
12. Peculiarities of use of stylistically marked and stylistically neutral words.
13. The historical development of English compounds. Miscellanea of composition.
14. Basic problems of dictionary-compiling.
15. Basic features of minor types of lexical oppositions.
16. Analysis of borrowings from the Scandinavian and French languages.
17. General problems of the theory of the word. Motivation.
18. Peculiarities of use of special terminology.
19. Basic lexical divergences of British and American English.
20. The problem of discriminating between polysemy and homonymy. Basic criteria.
21. Basic features of semantic relationships in conversion.
22. Etymological survey of the Old English vocabulary.
23. Peculiarities of slang.
24. Specific features of productive and non-productive affixes. The etymology of affixes.
25. The valency of affixes and stems. The analysis of derivational and functional affixes.
26. Peculiarities of morphological structure of English words. Morphemes, free and bound.
27. Analysis of borrowings from classical languages with special reference to the age of the Renaissance.
28. Scandinavian and French influence on the vocabulary in Middle English and its connection with modern changes in the language.
29. Analysis of borrowings from contemporary languages in the New English, their influence on the modern language.
30. Various approaches to the study of set-expressions and the problem of their classification.
31. Structural peculiarities of set-expressions.
32. Specific features of proverbs and sayings.
33. Statistical methods and transformational analysis of lexicological research.
34. Special features of main types of English dictionaries.
35. Analysis of basic characteristics of modern lexicographical sources.
36. Analysis of different types of non-semantic grouping.
37. Componental and distributional analyses and co-occurrence of linguistic units.

Орієвна тематика курсових робіт з лексикології

1. Запозичення латинського та грецького походження у словниковому складі англійської мови.

2. Романізми у словниковому складі англійської мови.
3. Порівняльний аналіз активної лексики словникового складу англійської та української мов.
4. Структурні та семантичні особливості загальної лексики англійської та української мов.
5. Зоологізми в лексичній системі англійської мови.
6. Лексичний аналіз фразеологізмів публіцистичного тексту англійської мови.
7. Лексико-семантичний аналіз власномовної лексики словникового складу англійської мови.
8. Суспільно-політична терміносфера словникового складу англійської мови.
9. Неологізми публіцистичного стилю в англійській та українській мовах.
10. Зіставний аналіз структури і семантики прислівникових інтенсифікаторів англійської та української мов.
11. Порівняльний аналіз субстантивних композитів англійської та української мов.
12. Порівняльний аналіз дієслівних композитів англійської та української мов.
13. Молодіжний жаргон у лексичній системі англійської мови.
14. Числівниковий компонент у фразеологічних одиницях англійської та української мов.
15. Рослинна метафора у лексико-граматичній системі англійської мови.
16. Лексика підлітків в англійській мові.
17. Порівняльний аналіз лексики представників молодшого шкільного віку в англійській мові.
18. Сленг в англійській мові.
19. Структурні і семантичні характеристики звуконаслідувальної лексики англійської та української мов.
20. Топоніми та етніміми у словниковому складі англійської та української мов.
21. Порівняльний аналіз словотвору прикметників англійської та української мов.
22. Порівняльний аналіз словотвору прислівників англійської та української мов.
23. Порівняльний аналіз структури і семантики класу іменників "міфологічні істоти" англійської та української мов.
24. Зоонімічне порівняння у словниковому складі англійської та української мов.
25. Порівняльний аналіз паронімів англійської та української мов.
26. Порівняльний аналіз гіперо-, гіпонімічних зв'язків класу дієслів з семою "рух" в англійській та українській мовах.
27. Порівняльний аналіз лексики наукового стилю англійської та українською мов.
28. Порівняльний аналіз етнолексики у словниковому складі англійської та української мов.
29. Особливості функціонування меліоративної метафори в лексико-граматичних системах англійської та української мов.
30. Особливості функціонування іменникових фразеологізмів англійської та української мов.
31. Особливості функціонування соматичних фразеологізмів англійської та української мов.
32. Порівняльний аналіз функціонування паремій, що описують риси характеру людини в англійській та українській мовах.
33. Зіставний аналіз семантичного наповнення колірної лексики англійської та української мов.
34. Порівняльний аналіз лексем образливої номінації в англійській та українській мовах.
35. Продуктивні способи словотвору в англійській та українській мовах.
36. Порівняльний аналіз запозичень в англійській та українській мовах.
37. Зіставний аналіз словотвору іменників в англійській та українській мовах.
38. Зіставний аналіз словотвору прикметників в англійській та українській мовах.
39. Зіставний аналіз словотвору дієслів в англійській та українській мовах.
40. Особливості функціонування біблеїзмів в англійській та українській мовах.
41. Власні імена у фразеологічних одиницях в англійській та українській мовах.
42. Порівняльний аналіз словотвору неологізмів в англійській та українській мовах.

10. Методи навчання:

- лекція-діалог
- батл-дискусія
- проблемний виклад матеріалу;
- пояснення;
- метод спостереження й аналізу мовних фактів;
- організація самостійного пошуку матеріалу;
- робота з науковою літературою;
- використання мультимедійних і комп'ютерних технологій (CALL-метод)
- відео-метод
- SOS-метод

11. Методи контролю:

- усне опитування під час семінарських занять;
- модульні експрес-тести;
- підсумкові модульні тести;
- презентація академічних есе, рефератів;
- огляд відео-презентацій в power-Point;
- співбесіда на екзамені;
- виконання практичних завдань;
- виконання коротких тестів;
- аналіз виконаних завдань у контексті тематики та проблематики семінарів.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота		Індивідуальна робота (ІНДЗ)	Залік тест	Сума
МОДУЛЬ 1				
Змістовий модуль №1	Змістовий модуль №2	15	45	100
10	5			
T1	T2			
Змістовий модуль №3	Змістовий модуль №4			
10	15	20	50	100
T4	T4			
МОДУЛЬ 2				
Змістовий модуль №5	Змістовий модуль № 6, 7			
10	20	20	50	100
T5	T16 T7 T8 9			

T1, T2 ... T18 – теми змістових модулів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	залік
90 – 100	A	відмінно	зараховано

82-89	B	добре	
75-81	C		
67-74	D	задовільно	
60-66	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

**Шкала оцінювання навчальних досягнень студентів
під час складання екзамену**

За шкалою ECTS	За національною шкалою	За 100-бальною шкалою	Екзаменаційна оцінка	
			Результати поточного та проміжного контролю (30% від загальної к-ті балів)	Результати здачі екзамену
A	Відмінно	90-100	27-30	63-70
B	Добре	82-89	24-26	58-62
C	Добре	75-81	22-23	53-57
D	Задовільно	67-74	20-21	47-52
E	Задовільно	60-66	18-19	42-46
FX	Незадовільно	35-59	10-17	25-41
F	Незадовільно	0-34	0-9	0-24

13. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення курсу *Лексикологія* представлено наступними навчально-методичними матеріалами:

- робоча програма
- стислі конспекти лекцій (електронний варіант)
- питання до семінарських занять (електронний варіант)
- практичні завдання за тематикою змістових модулів (електронний варіант)
- тестові завдання (на паперових носіях, у системі КТС)
- індивідуально-дослідні завдання

14. Критерії оцінювання

90 – 100 балів А (відмінно) – високий рівень знань, повне оволодіння лінгвістичною термінологією, творчий виклад концепції. Студент має глибокі міцні і системні знання з усього теоретичного курсу лексикології англійської мови, може чітко сформулювати

дефініції, використовуючи термінологію, вільно володіє понятійним апаратом, знає основні проблеми лексикології як навчальної дисципліни, її мету та завдання, практичне та теоретичне значення. Вміє застосовувати здобуті теоретичні знання у всіх видах лексичного та семантичного аналізу. Вміє творчо аналізувати лексичний матеріал і робити узагальнюючі підсумкові висновки. Не допускає помилок в усній та писемній формах мовлення.

82 – 89 балів В 4 (добре) – середній рівень знань, студент має міцні ґрунтовні знання, виконує практичні завдання без помилок, але може допускати неточності в формулюванні, незначні мовленнєві помилки у наведених прикладах. Вміє застосовувати здобуті теоретичні знання у всіх видах лексико-семантичного аналізу. Вміє правильно вживати лексичні явища в англійській та українській мовах, виявляючи специфіку відповідних явищ в обох мовах.

75 – 81 бал С 4 (добре): Студент знає програмний матеріал повністю, має практичні навички в семантичному аналізі семантичних явищ та процесів, вміє застосовувати здобуті теоретичні знання у всіх видах лексико-семантичного аналізу, але не вміє самостійно мислити, не може вийти за межі теми. Допускає незначні помилки в усній (писемній) формах мовлення.

67 – 74 бали D 3 (задовільно): – достатній рівень знань, достатнє оволодіння лінгвістичною термінологією, репродуктивний виклад концепції. Студент знає основні теми курсу лексикології англійської мови, має уявлення про головні проблеми сучасної лексикології, які пов'язані з процесом навчання англійської мови як іноземної, але його знання мають загальний характер, іноді невідкріплені прикладами. Замість чіткого теоретичного визначення пояснює матеріал на побутовому рівні. Має прогалини в теоретичному курсі та практичних вміннях.

60 – 66 Е 3 (задовільно): – рівень знань нижче середнього, часткове оволодіння лінгвістичною термінологією, репродуктивний виклад концепції. Студент знає основні теми курсу, має уявлення про головні проблеми сучасної фонетики, але його знання мають загальний характер, іноді невідкріплені прикладами. Замість чіткого теоретичного визначення пояснює матеріал на побутовому рівні. Має прогалини в теоретичному курсі та практичних вміннях.

35 – 59 балів FХ 2 (незадовільно): – низький рівень знань, низький рівень оволодіння лінгвістичною термінологією, фрагментарний виклад концепції. Студент має фрагментарні знання з усього курсу. Не володіє термінологією, оскільки понятійний апарат не сформований. Не вміє викласти програмний матеріал. Мова невиразна, обмежена, бідна, словниковий запас не дає змогу оформити ідею. Практичні навички на рівні розпізнавання.

0 – 34 бали F 2 (незадовільно): – Студент повністю не знає програмного матеріалу, не працював в аудиторії з викладачем або самостійно.

15. Рекомендована література Базова література:

1. Гороть Є.І. Теоретична й практична лексикологія сучасної англійської мови : навчально-методичний посібник [для студ. вищих навч. закл.] / [Гороть Є. І., Гончарук С. В., Малімон Л. К. та ін.] ; за ред. Є. І. Гороть. — Луцьк : Волин. нац. ун-т. ім. Лесі Українки, 2011. — 340 с.

2. Ніколенко А. Г. Лексикологія англійської мови – теорія і практика [англ. мовою] : навчальний посібник [для студ. вищ. нав. закл.] / Андрій Георгійович Ніколенко. — Вінниця : Нова Книга, 2007. — 528 с.
3. Антрушина Г. Б. Лексикологія англійського язика [англ. мовою] : навчальний посібник [для студ. вищ. навч. закл.] / Антрушина Г. Б., Афанасьєва О. В., Морозова Н. Н. — [2-е изд., стереотип.]. — М. : Дрофа, 2000. — 288 с.
4. Kveselevich D. I. Modern English Lexicology in Practice [англ. мовою] : навчальний посібник [для студ. вищ. навч. закл.] / Kveselevich D. I, Sasina V. P. — Nova Knyha Publishers. — Вінниця, 2003. — 128 с.
5. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика / Напрями та проблеми : підручник [для студ. вищ. навч. закл.] / Олена Олександрівна Селіванова. — Полтава, Довкілля-К. — 2008. — 712 с.
6. Верба Л. Г. Порівняльна лексикологія англійської та української мови : навчальний посібник [для студ. вищ. навч. закл.] / Лідія Георгіївна Верба — Вінниця, Нова книга, 2003. — 160 с.

Допоміжна література:

1. Арнольд И. В. Лексикология современного английского языка [на англ. языке] : учебник [для институтов и факультетов иностр. языков] / И. В. Арнольд. — [3-е изд. перераб. и доп.]. — М. : Высш. Школа, 1986. — 295 с.
2. Бондаренко К. Л. Зіставна лексикологія (гендерний та соціолінгвістичний аспекти) : навчальний посібник [для студ. вищ. навч. закл.] / Катерина Бондаренко, Олександр Бондаренко. — Вінниця : Нова книга, 2011. — 168 с.
3. Елисеева В. В. Лексикология английского языка : ученик / Елисеева В. В. — Санкт-Петербург, 2003. — 44 с. (e-book.)
4. Зацний Ю. А. Сучасний англійськомовний світ і збагачення словникового складу / Юрій Антонович Зацний — Львів, Видавництво ПАІС, 2007. — 228 с.
5. Зацний Ю. А. Інновації у словниковому складі англійської мови початку ХХІ століття : англо-український словник / Зацний Ю. А., Янков А. В. — Вінниця : Нова книга, 2008. — 360 с.
6. Зацний Ю. А. Нова розмовна лексика і фразеологія : англо-український словник / Зацний Ю. А., Янков А. В. — Вінниця : Нова книга, 2010. — 224 с.
7. Левицький В. В. Квантитативные методы в лингвистике / Виктор Васильевич Левицкий. — Вінниця : Нова книга, 2007. — 264 с.
8. Левицький В. В. Семасіологія / Виктор Васильевич Левицкий. — Вінниця : Нова книга, 2006. — 512 с.
9. Маковецкая Н. А. Практикум по лексикологии английского языка. — Ч. 1. — Словообразование : учебное пособие / Маковецкая Н. А., Воевудская О. М. — Воронеж, 2005. — 47 с. (e-book.)
10. Манакин В. Н. Сопоставительная лексикология : монографія / Владимир Николаевич Манакин. — К. : Знання, 2004. — 326 с.
11. Маслоva В. А. Когнитивная лингвистика : учеб. пособие / Маслоva Валентина Авраамовна. — [3-е изд. перераб. и доп.]. — Минск : ТетраСистема, 2008. — 272 с.
12. Федорчук М. М. Американський варіант англійської мови: історія та сьогодення : навчальний посібник [для студентів факультету іноземних мов] / Марта Михайлівна. — Вінниця : Нова книга, 2006. — 176 с.
13. Lyons J. Linguistic Semantics (introduction) / John Lyons. — Cambridge University Press, 2002. — 375 p.
14. Leech G. Semantics / Geoffrey Leech — Penguin Books Ltd. — USA, 1975. — 390 p.
15. Crystal D. The Cambridge Encyclopedia of the English Language / David Crystal — Cambridge University Press — [2nd edition] — Cambridge, 2003. — 506 p.

16. Crystal D. The Cambridge Encyclopedia of the English Language / David Crystal — Cambridge University Press : [3d edition], Cambridge, 2010. — 512 p.
17. Cowie A. P. English Dictionaries for Foreign Learners : A History [Oxford Studies in Lexicography and Lexicology] / Anthony Paul Cowie — Oxford : Oxford University Press, USA, 2002. — 240 p.
18. Jackson H. Words, Meaning and Vocabulary: An Introduction to Modern English Lexicology / Jackson and Etienne Z. Amvela — London, New York : Continuum, 224 p.
19. Halliday M. A. K. Lexicology: A Short Introduction / Michael. A. K. Halliday, Colin Yallop. — London, New York : Continuum, 2007. — 117 p.
20. Mugglestone L. Lexicography and the OED: Pioneers in the Untrodden Forest (Oxford Studies in Lexicography and Lexicology) — Oxford University Press, USA, 2002. — 304 p.
21. Cowie A. P. Phraseology: Theory, Analysis and Applications [Oxford Studies in Lexicography and Lexicology] / Anthony Paul Cowie. — Oxford University Press, USA, 2001. — 272 p.
22. Balteiro I. New Approaches to Specialized English Lexicology and Lexicography / Isabel Balteiro — [new edition] — Cambridge : Cambridge Scholars Publishing, 2010. — 220 p.
23. Kay Ch. Lexicology, Semantics and Lexicography : Selected Papers from the Fourth G. L. / Christian Kay and Julie Coleman, [books symposium], Manchester, August 1998 G. L. Brooks Symposium 1998 John Benjamins Pub Co: Manchester, 2000. — 249 p. — (Amsterdam Studies in the Theory ... IV: Current Issues in Linguistic Theory).

Інтернет-ресурси:

1. <http://www.sil.org/linguistics/GlossaryOfLinguisticTerms/>
госарій, що містить понад 950 лінгвістичних термінів с з перехресними посиланнями та списком джерел (SIL International). Ред. E. E. Loos, S. Anderson. D. H. Day Jr., P. C. Jourdan, J. D. Wingate
2. http://www.sil.org/linguistics/glossary_fe/
словник лінгвістичних термінів англійською мовою. Ред. Th. Bearth
3. <http://tristram.let.uu.nl/UiL-OTS/Lexicon/>
словник лінгвістичних термінів (Утрехтський інститут лінгвістики, Утрехтський університет). Ред: J.Don, J.Kerstens, E.Ruys
4. http://dir.yahoo.com/Social_Science/linguistics_and_human_languages/
ресурси мережі в галузі лінгвістики та вивчення мов
5. <http://www.uni-kassel.de/fb8/misc/lfb/html/text/0.html>
курс лінгвістики для початківців англійською мовою
6. <http://www.cal.org/ericcl/faqs/RGOs/linguistics.html>
сайт Центра прикладної лінгвістики (the ERIC Clearinghouse on Languages and Linguistics, the Center for Applied Linguistics). Представлено матеріали для тих, хто вивчає іноземні мови та теорію мови
7. <http://www.cal.org/ericcl/digest/cal00001.html>
дайджест загальних питань лінгвістики (ERIC/CLL)
8. <http://www.lingnet.org/>
LingNet BBS та ін. ресурси в галузі лінгвістики / вивчення мов (Defense Language Institute Foreign Language Center)
9. <http://www ldc.upenn.edu/>
Linguistic Data Consortium: лінгвістичний сайт університету Пенсильванії
10. <http://www.sciencedirect.com/science/referenceworks/0080430767>
міжнародна енциклопедія по соціальним наукам (International Encyclopedia of the Social & Behavioral Sciences)
11. <http://www.psyc.leeds.ac.uk/research/metaphor/>
дослідження по теорії метафори
12. <http://www.linguistics-online.com>
13. <http://www.englishgrammarsecrets.com/>

14. http://www.edufind.com/english/grammar/grammar_topics.php
15. <http://web2.uvcs.uvic.ca/elc/studyzone/>
16. <http://www.askoxford.com>
17. <http://www.usingenglish.com>
18. <http://www.britishcouncil.org/learningenglish.htm>